

မတရားဖမ်းဆီးချုပ်နှောင် သတ်ဖြတ်ခံရသည့် ရွာသား ၃ ဦး အတွက်

မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ

အမှန်တရား ပေါ်ပေါက်ရန်နှင့် တရားမျှတမှု ရရှိရန်တောင်းဆိုခြင်း

ရက်စွဲ။ ။ စက်တင်ဘာ၊ ၁ ရက်၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်

မူဆယ်မြို့နယ်နှင့် နမ့်ခမ်းမြို့နယ်တွင် နေထိုင်သော ရွာသား ၃ ဦးသည် မေလ ၂၉ ရက် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်မ (၉၉)၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရပြီး ၃ လ ကြာ သတင်းအစအန ပျောက်ဆုံးပြီးနောက် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရွာသူ ရွာသားအချို့မှ အလောင်းကို စတင်တွေ့ရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာ မူဆယ်မြို့ ရဲစခန်းသို့ အသိပေး အကြောင်းကြားပြီး တူးဖော်ကြည့်ခဲ့ရာ ပျောက်ဆုံး နေသည့် ရွာသားများ၏ အလောင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းရွာသား ၃ ဦးအနက် နှစ်ဦး (မိုင်းညီလိတ်နှင့်မိုင်းညီထော်န်း) သည် မူဆယ်မြို့နယ် နမ့်ကတ်အုပ်စု မန်ကန်ကျေးရွာနှင့် မိုင်းဆက်ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သူဖြစ်ပြီး မီးသွေးဖုတ်နေစဉ် မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်မ ၉၉ ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့သည်ဟု မျက်မြင်သက်သေ ပြောချက်အရ သိရသည်။ ကျန်ရွာသား တစ်ဦး(မိုင်းအိုက်လှမ်)သည် နမ့်ခမ်းမြို့နယ် လွယ်မွန်းကျေးရွာ နေထိုင်သူဖြစ်ပြီး သီးသန့်ဖမ်းခံရသည့် အတွက် မည်သည့်ပုံစံ၊ မည်သည့်နေရာတွင် ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည်ကို သေချာမသိခဲ့ရပေ။

သေဆုံးသူ ဦးအိုက်လိတ်၏ ဇနီးမှ “သူတို့တွေက ဘယ်အဖွဲ့အစည်းနဲ့မှ ပတ်သက်မှု မရှိဘဲနဲ့ အခုလို အဖြစ်မျိုး ကြုံတွေ့ရတော့ အရမ်းစိတ်နာတယ်၊ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရွှေတွေ ငွေတွေ ဘယ်လောက်ဘဲ ပုံအပ်ပေးပါစေ ဘယ်လိုမှ မကျေနပ်နိုင်သလို ဘယ်တော့မှလည်း မေ့လို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ နောက်နှောင် သူတို့လို အဖြစ်မျိုး ဘယ်သူမှ ထပ်မံကြုံစေချင်တော့ဘူး၊ ပြီးတော့ စစ်သားနဲ့ ပြည်သူကို ခွဲခြား သိစေချင်တယ် ” ဟုပြောဆိုပါသည်။

မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်မ (၉၉)၏ အရပ်သားများ မတရားဖမ်းဆီး၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း လုပ်ရပ်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်သည့်အပြင် အပိုဒ် (၃) “ မည်သူ့ကိုမှ ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခြင်း သို့မဟုတ် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော၊ လူမဆန်သော၊ လူသိက္ခာ ညှိုးနွမ်းစေသော ပြုမူဆက်ဆံခြင်း သို့မဟုတ် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းမပြုရ”၊ ဂျီနီဗာစာချုပ် နံပတ် ၄ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခအတွင်း အရပ်သားများ ကာကွယ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာ လက်နက်ကိုင် မဟုတ်သော လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ (non-international armed conflict-NIAC) တွင် စစ်သည်များ လိုက်နာ ရမည့် အပိုဒ် ၃ (common article 3) ကိုလည်း အတိအလင်းချိုးဖောက် နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ထို့ပြင် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝန်းများအား နိုင်ငံတကာကြီးလေးသောပြစ်မှု၊ နိုင်ငံတကာ
လေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအဖြစ် သတ်မှတ်လာပြီးဖြစ်သော အရပ်သားများကို ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခြင်း၊
နိုင်ငံတိုင်းတွင် လေးစား လိုက်နာရမည့် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ဥပဒေ
(International Humanitarian Law-IHL) ၏ အခြေခံမူတစ်ခုဖြစ်သော အရပ်သားများကို
ပစ်မှတ်ထားမတိုက်ခိုက်ရဟူသော ခွဲခြားသိမြင်ခြင်း (distinction) ကိုလည်း ချိုးဖောက်ပါသည်။
မြန်မာအစိုးရသည် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဂျီနီဗာ စာချုပ်၏ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့သည့်အတွက်
စာချုပ်ပါ လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများပါတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ မူဆယ်မြို့နယ် တအာင်းစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီမှ
ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် သဘောထားထုတ်ပြန်ချက် တစ်စောင်ထုတ်ပြန်ပြီးနောက်
မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်မ (၉၉) တပ်ရင်းမှူးမှ ၎င်းတို့ကို (မူဆယ်မြို့ တအာင်းစာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု
ကော်မတီ) ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကွတ်ခိုင်မြို့နယ် နမ့်ဖက်ကာကျေးရွာတွင် ခေါ်ယူတွေ့ဆုံခဲ့ပြီး
တပ်မ (၉၉)၏ တပ်သားများ ကျူးလွန်မှု ရှိ၊ မရှိ စုံစမ်းပေးမည်ဟု ပြောဆိုပြီးနောက် ဩဂုတ်လ ၃၁
ရက်နေ့ မနက်တွင် မြန်မာ့တပ်မတော် တပ်မ (၉၉)မှ တပ်မမှူး၏ PSO မှ ဖုန်းဆက်ပြီး “ ကျတော်တို့
မှတ်တမ်းအရ သူတို့တွေ ဖမ်းခံရတဲ့နေ့မှာ တပ်မ (၉၉) အနေနဲ့ ဘာလုပ်ရှားမှုမှ မရှိဘူး၊
ဘာအစီရင်ခံစာမှ တက်မလာဘူးဆိုတော့ ကျတော်တို့ အဖွဲ့ ကျူးလွန်တာ မဟုတ်ဘူး၊ တခြားအဖွဲ့တော့
မပြောတတ်ဘူး”ဟုပြောဆိုခဲ့သည်။

တအာင်းအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း၏ တာဝန်ရှိသူ လွှမ်းပိုးလဘားမှ “ ရွာသားတွေကို လချီဖမ်းဆီး
ထိန်းသိမ်းတယ်၊ ပြီးတော့ ရက်ရက်စက်စက် သတ်ဖြတ်တဲ့ ကိစ္စဟာ ကြီးမားတဲ့ ရာဇဝတ်မှုကို
ကျူးလွန်တာဖြစ်တယ်၊ ပြီးရင် နစ်နာသွားတဲ့ မိသားစုအတွက် အမှန်တရားနဲ့ တရားမျှတမှုကို
အမြန်ဆုံးဖော်ဆောင်ပေးစေချင်တယ်၊ ဒီကိစ္စကို တာဝန်ယူမှု ရှိဖို့ လိုအပ်တယ်၊ ပြီးတော့ ကျူးလွန်တဲ့
တပ်ဖွဲ့ကို အပြစ်ပေးအရေးယူမှု ပြုလုပ်ပေးမှ တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှုရှိမယ်၊” ဟု ပြောဆိုပါသည်။

တောင်းဆိုချက်များ

- 1) အသတ်ခံရသည့် ရွာသားအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အမြန်ဆုံး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ပြီး
အမှန်တရား ပေါ်ပေါက်ရေးနှင့် တရားမျှတမှု ရရှိရေးအတွက် ဖော်ဆောင်ပေးရန်။
- 2) မြန်မာ့တပ်မတော်က ပြစ်မှု ကျူးလွန်နေသည့် တပ်ဖွဲ့အား အများပြည်သူရှေ့တွင် ပွင့်လင်း
မြင်သာမှုရှိသော ထိရောက်သည့် အပြစ်ပေးအရေးယူမှု ပြုလုပ်ပေးရန်။
- 3) ကျန်ရစ်သူ (နစ်နာသူ) မိသားစုအတွက် သင့်လျော်သည့် ပြန်လည်ကုစား ပေးမှု ပြုလုပ်ပေးရန်။
- 4) နောက်နောင် ယခုကဲ့သို့ ချိုးဖောက်မှု သာမက အခြားသော မည်သည့် လူ့အခွင့်အရေး
ချိုးဖောက်မှုမျိုးကို မဆို မပြုလုပ်ရန်။

- 5) ပြည်သူ့လူထုကို စားစာအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းမှ ရပ်တန့်ပေးရန်။
- 6) တိုင်းရင်းသားဒေသအတွင်း ထိုးစစ်ဆင်မှုကို ရပ်တန့်ပေးရန်နှင့် ဂျီနီဗာ စာချုပ်နှင့် အခြားနိုင်ငံတကာဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာရန်။
- 7) အားလုံး ပါဝင်သည့် စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖော်ဆောင်ပေးရန်။

ဆက်သွယ်ရန်

- လွှဲလှားရိန်း - 09- 257 726 713
- မိုင်းဂုင်ဆင် - 09-258 385 728
- လွှဲချိ၊ဆင်း - 09- 791 530 451

ပူးပေါင်းပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ

- ၁) တအာင်းအမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်း
- ၂) တအာင်းကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအဖွဲ့
- ၃) တအာင်းဥပဒေအထောက်အကူပြုအဖွဲ့
- ၄) လူမှုသဟဇာတဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့ - Synergy
- ၅) လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်မြှင့်တင်သူများအဖွဲ့- HRDP
- ၆) နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း - AAPP
- ၇) Generation Wave – GW
- ၈) ညီမျှခြင်းမြန်မာ - (EQMM)
- ၉) လူ့အခွင့်အရေးပညာပေးသူများ ကွန်ရက်-HREN
- ၁၀) Karenni Human Rights Group – KnHRG
- ၁၁) Myanmar People Alliance - MPA (SS)
- ၁၂) လောကအလင်း လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း- Loka Ahlinn (LA)

- ၁၃) Metta Campaign Mandalay
- ၁၄) Genuine People's Servants – GPS
- ၁၅) အသံ - လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (Athan)
- ၁၆) ပြိုင်ဆင်စည်းလူငယ် (နမ့်ခမ်းမြို့)
- ၁၇) လွယ်ပန်တအောင်းလူငယ် (တန့်ယန်း)
- ၁၈) အိမ်တမာဂ်လူမှုကူညီရေးအသင်း (ကျောက်မဲ)
- ၁၉) မန္တလေး တအောင်းလူငယ်အဖွဲ့
- ၂၀) မိုးသောက်ကြယ် လူမှုကူညီရေးအသင်း (မန်တုံ)
- ၂၁) လားရှိုးတအောင်းလူငယ်အဖွဲ့ (LTY)
- ၂၂) တအောင်းလူငယ်အဖွဲ့ (နမ့်တူ)
- ၂၃) တအောင်းလူငယ်အဖွဲ့ (မူဆယ်)
- ၂၄) Future Light Center
- ၂၅) Open Myanmar Initiative - OMI
- ၂၆) ရှေ့ပြေးအသံ (PV)
- ၂၇) ရန်ကုန်တအောင်းလူငယ်အဖွဲ့
- ၂၈) တအောင်းလူငယ်အဖွဲ့ (ကွတ်ခိုင်)
- ၂၉) ရခိုင်ရှေ့ဆောင်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ (RWIO)
- ၃၀) Burma Rivers Network – BRN
- ၃၁) ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းလူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အဖွဲ့ (HST-NSS)
- ၃၂) တအောင်းလူငယ်အဖွဲ့ (မိုးမိတ်)
- ၃၃) Action Committee for Democracy Development (ACDD)

- ရွှေခြံမြေကွန်ရက်၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်
- ရပ်ရွာငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရှေ့ဆောင်အဖွဲ့၊ ကလေးမြို့နယ် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
- ဒို့လယ်ယာကွန်ရက်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ ဧရာဝတီ
- လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်မြှင့်တင်ရေးကွန်ရက်၊ ချောက်မြို့နယ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး
- အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းပေါ်ပေါက်ရေးနှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေး အသိပညာ အသိပညာပေးရေး (ပဲခူးကွန်ရက်) ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
- တောင်သူလယ်သမားများနှင့် ရေလုပ်သားများ အကျိုး အကျိုးစီးပွားကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကွန်ရက် မြစ်ကျိုးတိုက်နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
- ဥသျှစ်ပင် လူငယ်ကွန်ရက်၊ ဥသျှစ်ပင်မြို့၊ ပန်းတောင်းမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
- Peasants' Legal Aid Network-Arakan ဖြောက်ဦးမြို့နယ် ရခိုင်ပြည်နယ်
- မွန်လူငယ်ကွန်ရက်-ရေး၊ ရေးလမိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်
- လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးကွန်ရက်၊ ပေါင်မြို့နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်
- Ramkhye - ရမ်းခေး၊ မြစ်ကြီးနားကွန်ရက်၊ ကချင်ပြည်နယ်
- Justice Drum ကွန်ရက်၊ တောင်ကြီးမြို့နယ် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း

၃၄) အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ) – WLB

- မြန်မာ့အမျိုးသမီးသမဂ္ဂ (BWU)
- ကရင်နီအမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KNWO)
- ကချင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး ထိုင်းနိုင်ငံ (KWAT)
- ကူကီးအမျိုးသမီးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးအစည်းအရုံး (KWHRO)
- ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO)
- ကယန်းအမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (WyWO)
- လားဟူအမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (LWO)
- ပအိုဝ်းအမျိုးသမီးသမဂ္ဂ (PWU)
- ရှမ်းအမျိုးသမီးရေးရာ ဆက်သွယ်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရေးအသင်း (SWAN)
- ထားဝယ်အမျိုးသမီး သမဂ္ဂ (TWU)
- တရားမျှတမှုအတွက် အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ (WJ)

၃၅) Open Myanmar Initiative

၃၆) The Seagull: Human Rights, Peace & Development

၃၇) Thanlwin Citizens' Empowerment Program

၃၈) မိတ်ဆွေစစ်အဖွဲ့

၃၉) Karen Human Rights Group – (KHRG)

၄၀) Karen Peace Support Network – KPSN

၄၁) Students and Youth Congress of Burma – SYCB

၄၂) မိုးကုတ်တအာင်းလူငယ်အဖွဲ့

၄၃) HURFOM

၄၄) Paungsee Arr Institute

၄၅) Humanity Institute

၄၆) New Star Law Firm

၄၇) ရှမ်းလူငယ်များအဖွဲ့ - TYO

၄၈) မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ရှမ်းလူငယ်ကွန်ရက် - TYN

၄၉) အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းငြိမ်းချမ်းရေးဖိုရမ် (CSFOP)

၅၀) Youth Circle

၅၁) Action Group For Farmer Affair-AGFA (Bago)

၅၂) သင့်မြတ်သူများ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းစဉ်အဖွဲ့ (PoPP)

၅၃) Halcyon

၅၄) Karen Institute of Strategic Studies

၅၅) Myanmar Cultural Research Society (MCRS)

၅၆) Peace Working Committee

၅၇) Social Program Aid for Civic Education (SPACE)

- ၅၈) Peasant Legal Aid Network (PLAN)
- ၅၉) All Arakan Civil Society Organization Partnership
- ၆၀) Wan Lark Development Foundation
- ၆၁) NeT Organization
- ၆၂) Kachin Peace Network
- ၆၃) ရန်ပုံပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်များအစည်းအရုံး (AASYC)
- ၆၄) Myo Thant, Land Activist
- ၆၅) Myat Noe, Peace Lover
- ၆၆) Htet Htet Aung, Civic educator
- ၆၇) Nay Win, Green Images Myanmar
- ၆၈) Enlightened Myanmar Research Foundation (EMReF)
- ၆၉) Pa-O Youth Organization (PYO)
- ၇၀) Paung Ku (ပေါင်းကူး)